

Neyi Göremiyoruz?

-2

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ.

وَصَلِّیْ اللّٰهُ وَسَلِّمْ عَلٰی سَیِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰی اٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِیْنَ.

Âlemlerin rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Aziz kardeşlerim,

Medine'ye mesafemizi ve hangi Medine'nin ismine hayran olduğumuzu tespit etmek isteriz.

İsteriz ki biz, Allah'ın Peygamber olarak gönderdiği Muhammed aleyhisselamın şeriatını devletleştirip hayatın rengi hâline getirdiği Medine'nin adamı olalım. Bulduğumuz yer Medine olsun. Biz Medine'ye gidemesek de bulunduğumuz yeri Medine yapmaya çalışıp gayret ederken Rabbimiz bizi görsün isteriz.

Bunun da yapılabilecek en pratik çalışması, Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz'in hadis-i şeriflerini ashab-ı kiramın yaptığı gibi hayatımıza uygulamak olacaktır. Onu uyguladıkça Allah'ın kitabı Kur'an-ı Kerim'i de hayatımızda uygulayacağız demektir.

Ne biz bilimizle ne de bizden öncekiler tahminleriyle Kur'an-ı Kerim'i yaşama tarzımızı belirleyemeyiz. Kur'an-ı Kerim, Allah'ın kitabıdır ve Muhammed aleyhisselam da Kur'an'ı açıklamakla görevlendirdiği Peygamberi'dir. Biz burada veya dünyanın herhangi bir yerinde Allah'ın Peygamberi'nin üzerinden Kur'an'ı yaşarız. O ne yaptıysa yapar, ne konuştuysa konuşur ve ne söyleyin dediyse söyleriz: Ortaya Kur'an çıkar. Yoksa Kur'an-ı Kerim, bizim adını kullandığımız ama pratiğini yapamadığımız bir kitap olarak karşımızda durur –maazallah.

Burada Peygamber Efendimiz'in temizlikle ilgili ya da namaz konusuna dair bir başlığını açmayacağız. Sıradan, kura ile çekip çıkmış gibi hadis-i şerif okuyacağız. Tıpkı ashab-ı kiramın yaptığı gibi Efendimiz'in. 'Kul hakkı' diye bir kitap yazmadı Peygamber'imiz aleyhisselam. Birinin bir başkasına zulmettiğini görüp ona tepki gösterdi; bunun üzerine 'kul hakkı' maddesini çıkardı ashab-ı kiram. Bunun sonucu ne oldu peki?

Çocuk, annesinden süt emer; o süt bazen kemik bazen kas bazen deri olur; ama o süt çocuğu büyütür. Anne, çocuğunu emzireceği zaman "bugün çocuğumu tırnakları büyüsün diye emziriyorum" diyerek vermez, doğal bir şekilde verir sütünü. Ashab-ı kiram da bizim yaptığımız gibi okula gidip programlı bir eğitim görmediler. Kur'an bile programlı olarak inmedi. En kolay bileceğimiz örnek, alkolle ilgili ayettir. Her inişinde bir hüküm verdikten sonra bir kere gelip yasakladı. Bu gösteriyor ki ashab-ı kiram şeriatı, tabii bir biçimde nefes alır, su içer gibi özümsemi.

Biz şimdi geldiğimiz noktada bir gün oturup namaz, öbür gün oruç dersi yapıyoruz. Dinimizi konulandırmak zorunda kaldık biz. Bu şüphesiz ki Müslümanlar'a dinini öğretiyor, âlim yetiştiriyor ve bu tarza mecburuz zaten.

Kardeşlerim,

İlk olarak ele alacağımız, Ebu Hureyre radiyallahu anhın rivayet ettiği, Beyhakî'nin Sünen-i Kübra'sındaki 6918, Buharî'de de 1337 numaralı hadis-i şerif. Bir hadisin Buharî'de ve başka kaynaklarda zikredilmesi durumunda, ilk olarak Buharî'nin adını vermek uygun düşer. Ama bizim tercih ettiğimiz, daha kolay anlaşılır üslubundan dolayı Beyhakî'nin rivayetidir; bu sebeple birinci olarak onu zikrettik. Aynı hadis, bizim daha kolay anlayacağımız bir dille ulaştığımız Beyhakî'ye.

“Peygamber aleyhisselamın mescidini temizleyen siyah bir kadını vardı. Peygamber aleyhisselam onu görmeyince, ‘O kadın nerededir?’ diye sordu. O öldü, diye cevap verdiler. ‘Bana haber vermeli değil miydiniz?’ buyurdu. Dediler ki: ‘Gece vefat etmişti, gece de defnedildi. Sizi rahatsız etmek istemedik.’ Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, onun kabrine gitti ve namazını kıldı. Sonra da buyurdu ki: Müslümanlar’dan biri vefat edince bana muhakkak haber verin.”

Şimdi biz bunu Peygamber aleyhisselama ait sıradan bir bilgi olarak okuduk. Peygamber aleyhisselamın mescidini temizlemeye çalışan, siyah derili bir kadının hatırası bu. Duygusalık ihtiva ediyor, aynı zamanda Peygamber aleyhisselam Efendimiz’in diğer sahabilerle olduğu gibi kadın bir sahabiyle de ilgilendiğini, derisinin siyahlığının bir ayrıcalık olmadığını ortaya koyuyor.

Bu hadisi herhangi bir yerde arasak, kabrin başında cenaze namazı kılmakla ilgili bölümde bulabiliriz. Ashab-ı kiram ise bunu günün içindeki olaylardan biri olarak yaşadılar ve bundan dört büyük ders çıkardılar –ayrıntılılarıyla beraber yedi.

Bu sahih hadis-i şeriften biz yedi ders çıkarırsak, dinimizi yedi damardan beslemiş oluruz. Ashab-ı kiram da böyle beslenerek dindarlıklarını kuvvetli hâle getirdiler. Biz bunu “siyah bir kadının cenazesi kılınmış” diye geçiştirsek beslenme kaynaklarımızdan birini daraltmış oluruz. Peygamber aleyhisselamın bu tavrından nelerin anlaşıldığını sayalım:

Bir: İyi bilinen insanların cenazesine gidip namazını kılmak gerekiyor. Akraba ya da zengin olduğundan değil, müminlerin sevilenlerinden ve fazilet sahiplerinden birinin cenazesinde bulunmak gerekiyor.

İki: Demek ki Resûlullah aleyhisselam, kadın-erkek ayırmadan ashabiyle ilgileniyormuş. Kadın hayrına bu işi yapıyordu; sigortalı bir görevlisi değildi mescidin. Efendimiz aleyhisselam, Mescid-i Nebi’de hizmet yaptığı için onu hatırlıyor. O kadın, Efendimiz’in gözüne giriyordu. Müminlerin mümin olma özelliği olur, kadın-erkek özelliği olmaz demek ki.

Üç: Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem hayatında mescit ne mescitle ilgilenmek, müminler arasında fazilet konusu. Kadının özelliği de mescidin temizliğiyle ilgilenmesi. Mescidin temizliğiyle ilgilendiği için Efendimiz onu arıyor. Mescidine hizmet eden birine vefa borcu hissediyor ve mezarına gidiyor. Demek ki mescitlerimizle ilgilenmek Müslümanlar arasında vefayı gerektirir konulardan biri.

Cami yapmak, caminin tuvaletini temizlemek-halisını süpürmek-camını silmek, camiye gençlerin gelmesi için yardım etmek, gelen gençlerle ilgilenen ihtiyar olmak, imama-müezzine yardımcılık, caminin propagandasını veya hoş görüntüsünü sağlayacak iş yapmak... bu kadının yaptığı işlerdi bunlar. Bunlar, ümmetin içinde takdir görmesi gereken işler. Efendimiz aleyhisselam bunun için o mezara gitmek istedi.

Eğer bir caminin sadece imamı dikkat çekiyor ve diğer hizmetleri dikkat çekmiyorsa sünnete aykırı yaşıyoruz demektir. Çünkü sahabeyi eğiten Peygamber’imiz aleyhisselam, camiden çöp toplayan kadını da önemli konuma getirdi. Sünnet üzere ve Medine’ye yakın bir hayat yaşamak, yaşadığın şehri Medineleştirmek ve mesafeleri kısaltmak bu mantıkla mümkün.

Dört: Bu kadın siyah derili. Medine’nin yerlileri (Evs ve Hazrec) ise siyah derili değildir. Bilal-i Habeşî’ler oraya siyah derili olarak geldiler. Bu kadın bir sebeple Medine’ye gelmiş ve Medine toplumu, erkek ağırlıklı bir toplum; cihadı erkekler yapıyor, mescide beş vakit erkekler gidiyor, ticareti büyük oranda erkekler yapıyor, hâkimiyet ve hizmet erkeklerin üzerinde. Ama bu kadın, işin garip tarafı şu ki adı da belli değil, üzerine görev olmadığı ve toplumun böyle bir baskısı olmadığı ve Müslümanlığı bunu ona mecbur etmediği hâlde Resûlullah’ın dinine yapacağı tek alternatif katkı olan mescit temizliğini göre v edinmiş.

Bu ne eğitimi verir: Müslüman, aktif olmanın yollarını bulmak zorundadır. Yalvarma ve ricaya gerek bırakmadan dinine hizmet edecek bir şeyleri kendisi bulmalıdır. Belki de onu Peygamber aleyhisselamın “Beni onun mezarına götürün” ilgi odağı hâline getiren bu hassasiyetiydi. Çünkü bu kadın evinde otursa ve namazını kılsaydı Efendimiz aleyhisselam, “O siyah kadın gelsin de camimizi temizlesin” demeyecekti. Kadın, bu görevi kendisi oluşturdu, görev üretti kendine ve ihmal edildiğini, kimsenin vakit bulamadığını düşündüğü bir işi yaptı: Mescit temizliği.

Eğer o yapmasaydı, Efendimiz aleyhisselam mescidi Ashab-ı Suffa’ya temizletecekti. Ashab-ı Suffa dersleriyle meşgul oldular, bu kadıncağz da o boşluğu doldurdu. Kadının hem misyonu değil hem de ondan böyle bir beklenti yok. Üretti, çalıştı ve Resûlullah’ın gözünde, cenazesi için kabrine gidilecek hâle geldi.

Beş: Bu kadın Bedir’de mücahit ya da Uhud’da gazi biri değil. Hassan ibni Sabit radiyallahu anh gibi şiirleriyle Peygamber’i müdafaa eden biri ya da fakirlere yemek pişirip imaret işleten biri de değil. Bir defa mescit, çamurdandı ve yıllar sonra çakıl döşendi. Son senelerde çakıl döşendi, belki bu kadıncağz çakıl olan döneme de rastlamamıştır. Çamurdan bir mescidin neresini süpürecek? Çatıdaki hurma yapraklarından dökülenleri toplayacaktır. Yani bir piknik yeri ne kadar temizlenecekse mescidi de o kadar temizliyordu.

Yaptığı çok büyük bir iş yoktu ya da aciliyet gerektirmiyordu; ama Resûlullah aleyhisselamın mescidinin temiz olması nazik bir iş. Duygusal. Kadın bunu başarmış ve Resûlullah’ın gönlünü kazanmış.

Bir kadın, Resûlullah’ın gönlünü kazandıysa Allah ondan razı olmuş mudur olmamış mıdır? Böyle bir soru sorulur mu! إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَّهُمْ! “Senin onların üzerine namaz kılman, onlar için rahmettir” buyuruyor Allah. Kabrinin başına gitmiş ve namaz kılmış Efendimiz. Peygamber aleyhisselamın o kadından razı olması, Allah’ın ondan razı olduğunu gösteriyor.

Ama bu razılığı bu kadıncağz, Osman ibni Affan'ın Tebük gazvesinde yaptığı gibi binlerce askeri donatıp ordunun gıda ihtiyacını karşılayarak elde etmemiş. Hurma liflerini ve odun parçalarını haftada bir ya da iki günde bir, neyse, toplamış; on dakikalık iş. 'Mescit' dediğimiz de hepsi bir dönümlük yer. Küçük bir iş, Peygamber'in gönlünü kazanmış ve ona kabri başında rahmet temennilerinde bulunmuş. Tereddüt etmeyiz ki kadın şimdi cennetinde keyif sürüyordur.

Bundan ashab-ı kiram şu dersi çıkardılar: Demek ki Allah'ın terazisi çok hassas tartıyor. Bize göre küçük; Allah'a göre cennet. Bize göre çabucak yapılıyor; Allah'a göre bütün asırları kuşatıyor. Küçüklük-büyüklik bize göre olursa çok zarar ederiz. Allah'ın terazisine göre olunca ise karşılığı cennet olacak kadar büyüyebiliyor o.

Ashab-ı kiram, Allah'ın ne dediğine bakılacağını ama işin küçüklük-büyükliğüne bakılmayacağı kuralını bu kadın sayesinde öğrendiler. Bugün bu hadisi dinleyenler olarak biz de aynı sonuca ulaşmak zorundayız. Bir Müslüman'ın "Allah senden razı olsun" sözünü basit görürsek bu hadise hâlâ ihtiyacımız var demektir. Bir Müslüman, camisinin kirlenmesinden rahatsız olmuyorsa bu hadisten ders çıkarmalıdır. İçtiği sigaranın izmaritini camiye -atmaz ya, atacak olsa- atan Müslüman, bu kadınla hangi cennette buluşacak?

İşte eğitim böyle; anne sütü gibidir. Sana bir fincandan daha az süt içirir; altmış yaşındayken tırnağıdır, dişlerinden o senin. Ashab-ı kiram bu eğitimi aldıkları için 23 senede cihana meydan okuyan bir nesil oldular.

Altı: Bir ders daha veriyor bize Ebu Hureyre, bu hadis sayesinde. Efendimiz aleyhisselam, "filanca nerede?" demiyor, "o kadın nerede?" diye soruyor. Demek ki o da adını bilmiyor. Biliyorsa da ihtiyaç hissetmiyor söylemeye. Ne öğretiyor bize hadis-i şerif? Biz isimler ve markalar peşinde değiliz. Kim Allah'ın rızasının peşindeyse onun ismi-cismi-markası önemli değildir. Allah o kadından razı olsun ki bize bu dersleri verdi.

Yedi: Bu kadın, insanlık tarihine şöyle bir perçin vurdu: İnsanın yüreğinin rengi önemli, derisinin rengi önemli değil. Yüreği bembeyaz imandı bu kadının, siyah da derisi vardı. Resûlullah aleyhisselamın derisi beyazdı ve nur gibiydi. Ashab-ı kiramın büyük bölümü de beyaz deriliydi. Beyaz derili bir Peygamber, beyaz derililerin yaşadığı bir toplumda siyah derili bir kadını önemiyor ve mezarına gidiyor. Bu bir derstir ve bu dersi ashab-ı kiram aldı.

Bu hadis-i şeriften belki yedi hüküm daha çıkarmak mümkündür ancak onlar zaten ilmihâl kitaplarında var:

-Gece cenaze kılınır mı? Ashab-ı kiram kılmış.

-Peygamber aleyhisselamı ne kadar seviyormuş ashab-ı kiram? O kadar seviyorlarmış ki "cenazemiz var" deyip üzmemişler onu.

-Demek ki cenaze bekletilmez; gece ölmüş kadın ve gece gömülmüş.

-Bir insanın cenazesi, mezarı başında kılınır mı? Ashab-ı kiram kılmış.

-Ashab-ı kiram bu cenazeyi kılmıştı; Efendimiz tekrar kıldı.

-Demek ki bir Müslüman öldü diye birbirimize haber vermemiz lazım.

-Efendimiz sadece düğünlere gitmiyordu demek ki; cenazelere de katılmış. Sevgide-nefrette, bollukta-darlıkta... her şeyde ashabıyla beraberdi. Onların her derdiyle ilgileniyordu.

Kardeşlerim,

Bu hadis üzerinden nefis muhasebesi yapmaya kalksak Medine'ye olan mesafemiz ortaya çıkar. Bizim teğet geçebildiğimiz ve bir kenarda durdurduğumuz hadis, aslında ashab-ı kiramın karne aldıkları uygulamalardan biriymiş. Eğer biz de ashab-ı kiram gibi Allah'a yakın ve rızasına uygun bir hayat yaşamak, Medine'yle aramızdaki mesafeyi kısaltmak istiyorsak bu hadis-i şerifi evimizde, işyerimizde ve her yerde hayat pratiğine döküceğiz.

İlla cenaze olması şart değil; mümin kardeşlerimizle ilişkilerimizi ihtiva ediyor bu hadis, Resûlullah aleyhisselamın mescitlerine alakayı ve aktif Müslüman olmanın temellerinden birini gösteriyor. Kendine iş üreten Müslüman'la verilen işi bile hantal şekilde yapan Müslüman arasındaki farkı ortaya koyuyor. Oturup "Resûlullah sağken ben Medine'de olsaydım ne yapmıştım şimdiye kadar?" diye sorabiliriz. Resûlullah sağ değil ama sünneti sağ.

Mesela hadisi kendime uyarlasam; ne yapabilirim: Medrese, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem sünnetinin ve Kur'an'ın öğrenildiği yerdir. Bir medreseye gidip talebelerin çamaşırlarını yıkayabilir miyim? Neden olmasın? Bir medreseye gidip müdüre, "Selamunaleyküm, her cumartesi günü bu kapıya siz on talebenin çamaşırlarını koyun, ben de pazartesi yıkanmış-ütülenmiş olarak getireyim" desen, vallahi bu o kadındır işte. Peki, bu kadın ölürse cenazesine kim gelecek? Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem kendisi gelme bile ruhaniyeti bu kadının cenazesindedir. Eğer bu kadın, o zenci kadını taklit ederek yapıyorsa işini, aynı şey bunun için de hepimiz için de geçerlidir. O kadının kıldığı namazı kılıyoruz ve kabul oluyor da yaptığına benzer bir işi yapınca niye kabul etmesin Allah Teâlâ?

Bir talebenin çamaşırını yıkıyorum, iki talebeninki çok olur, belim ağrıyor... olabilir. Bir Kur'an kursunu haftada bir temizlerim. Çocuklar ne zaman tatile çıkıyor; cuma günü. O gün gidip temizleyeyim de kadın elinden temizlik görsün medrese-mescit... Yapılacak o kadar iş var ki. Bu işlerin hepsi Medine'yle aramızdaki mesafeyi sıfırlar, Allah'ın izniyle.

Fakat biz her şeyi 'profesyonel'leştirdik; cami temizliği şirketlere veriliyor, Kur'an kursuna hademe alınıyor, çocukların çamaşırları zaten kursun makinesinde yıkıyor... Korkarım ki cennete girmeyi de bir sigorta şirketine havale edeceğiz. Kala kala bir o kaldı. Hayır! Bu kadın gösteriyor ki Allah'ın rızasını kazanacağımız binlerce iş var ve bunların hepsi masrafsız. Bu, Medine'ye yakın olmak diye derdi olanların işidir. Böyle bir derdi olmayan için zaten mesele yok.

İkinci hadis-i şerifi Ömer bin Hattab radiyallahu anh ile ilgili bir hatıra olarak dinleyeceğiz. Zeyd bin Eslem isimli tâbii, babasından naklediyor. Bu da Ebu Davud'da 1678, Tirmizi'de de 3675. hadis-i şerif. Bildiğiniz bir hatıra; ama bakın neler çıkaracağız bu olaydan.

Ömer bin Hattab radiyallahu anh diyor ki: “Bir gün Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bize, sadaka vermemizi emir buyurdu. O gün de benim verecek malım vardı. Geçebileceğim bugün Ebu Bekir’i geçirim, dedim. Malımın da yarısını getirdim. Resûlullah aleyhisselam, ‘Ailene ne bıraktın?’ buyurdu. Bu kadarını bıraktım, dedim.” Yarısını evde bıraktığı için “bu kadarını” demiş.

“Ebu Bekir ise ne kadar malı varsa hepsini getirdi. Resûlullah aleyhisselam ona da ‘Ailene ne bıraktın?’ buyurdu. O da ‘Onlara Allah’ı ve Resûl’ünü bıraktım’ dedi. Ben de bunun üzerine dedim ki, artık seninle hiçbir şeyde yarışmam.” Bir gün Ebu Bekir’i geçmeye niyet etmiş, o gün Ebu Bekir yine geçmiş onu. O da anlamış ki Ebu Bekir’le yarış olmaz. Allah ikisinden ve bütün ashab-ı kiramdan razı olsun.

Bu hatırayı, elli sene cuma namazı kılmış bir insan yüz defa dinlemiştir. “Ebu Bekir malının hepsini getirdi... Ebu Bekir malının hepsini getirdi...” Bazı nakillerde, “üzerinde bir tek gömleği kaldı” denir ama bu bir abartı elbette; izah edeceğiz ki öyle değil. Ama her hâlükârda bu hadis-i şerif, ashab-ı kiramın Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi, ondan süt emer gibi emdikleri konulardan bir tanesidir.

Bu sadece Ebu Bekir’le Ömer arasındaki bir yarış anlatmıyor. Bu onlarca sahabinin önünde olmuş bir olay. Aynı eğitimi hepsi aldılar. Bu Ömer’in aktör olduğu bir konu ama ders, hepsine verildi orada. Bu dersler nelerdir ve bugün bize mesaj olarak neler vermelidir hadis-i şerif?

Bir: Mal, hayatın özüdür ve malı herkes sever. Ömer de seviyordu, yarısını verebildi. Dolayısıyla mal sevgisi, ithal değildir, Siyonizm’den bize bulaşmış bir hastalık değildir. İnsan, topraktan yaratıldığı için mal tutkusu içinde vardır ve bu bir ayıp-suç-günah değildir. Çocuğun harçlık biriktirmesi, hayatın gereklerinden biridir. Neden?

Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem, Ömer’in malının yarısını verecek kadar infak edecek durumda olduğunu, gerisini de çocuklarına bıraktığını duyuyor orada. Ona “Senin Müslümanlığın yarımındır” buyuruyor mu? Hayır. Bir verme yarışı yapılıyor ve bu yarışı Ebu Bekir kazanıyor –her yarışı kazandığı gibi. Birinci ve birdir Ebu Bekir, hem ilk hem tek.

Belki Ebu Bekir’in getirdiği -sözgelimi- 40 dirhemdi ama Ömer’in getirdiği 100 dirhemdir; Ömer belki rakam olarak daha fazla getirmiştir ama bütünün yarısını getirmiş, Ebu Bekir ise tamamını getirmiş. Dolayısıyla Ebu Bekir az da vermiş olsa geçiyor. **Allah bizim ne verebileceğimize bakıyor, ne kadar verdiğimizde değil.**

İnsan, topraktan yaratıldığı için malı sever ama cana sempatik duran o maldan Allah için verebilme duygusu, işte o imandır. Bu iman, Ebu Bekir’de farklıydı, Ömer’de, Osman’da, Ali’de daha farklıydı. Mesela İnsan suresindeki ... **حُجِّهِ مَسْكِينًا وَبَيْتِيًّا وَأَسِيرًا...** ayetinin Ali radiyallahu anh için indiği söylenir. Fatıma anamız, sahuru yemedikleri bir günün iftarı için sofrayı kurmuş. Yemekte de ne vardır tahmin edersiniz; bir çömlekte sıcak yemek, içine beş on lokma eklemek...

Kapıları vurulmuş, birisi “çok açım, yiyecek bir şeyim yok, Allah için bir şey verin” demiş. Ali radiyallahu anh da çömleği getirip vermiş.

Ali radiyallahu anh da “Biz bunu Allah’ın hatırı için verdik” demiş, teşekkürü de ihtiyacımız yok. Bir çömlek vermiş hâlbuki. Ama ne kadar verdiğin önemli değil; verme kapasiten önemli. Allah görüyor ki,

önünde pişmiş kuzu olsa onu verecektin. Mümin, dünyanın özü olan malı sever. Kâfir de sever malı. Ama mümin, Allah'tan çok sevmez malını.

Maldan vermek bir iman işaretidir ve herkes imanı kadar fedakârlık yapar.

İki: Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem oradaki tepkisi ve karşılığında da anlaşılıyor ki sadaka, mümini temizliyor. Ebu Bekir, Ömer'den takvada, imanda, kalp taharetinde daha yakın olduğu için Resûlullah'a, daha fazla fedakârlık yaptı. Daha çok veren daha temiz oluyor.

Üç: Efendimiz aleyhisselamın huzurunda Ebu Bekir, bütün malını verdiğini söylüyor. Efendimiz buna karşı çıkmıyor; alıyor üstelik. Hâlbuki Efendimiz'in genel kuralı şudur: Bir insan malının üçte birini sadaka verebilir/vasiyet edebilir. Daha fazlası için "çocuklarını aç bırakma" ikazı var. Mesela bir müminin yüz bin lirası varsa, otuz küsur bin lirayı infak etmeli. Genel prensip bu.

Ebu Bekir radiyallahu anh, malının tamamını da verse iki gün sonra gelip "biz Allah için yaptık bu harcamaları!" demeyeceğini biliyordu Resûlullah. "İşler iyiyken biz vakfa apartman bağışlamıştık, şimdi vakıf bizim çocuğu almıyor" demezdi Ebu Bekir; demedi zaten. Tükürdüğünü yalayacak tıynetle değildi. İlk günden son güne kadar malının tamamını verdi Resûlullah'a ve kovalamadı ardından. Bunun için Efendimiz, Ebu Bekir malının tamamını verince kabul etti; başkası getirince 1/3'ten fazla kabul etmedi ve vicdanları sıkıştırmaya sebep olacak tavırlardan kaçındı.

Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem dengeli, olabilir ve makuliyet üzerinden anlaşılabilir sadaka mefhumu oluşmasını istiyor; bunun için de üçte bir kuralını koyuyor.

Beş: Öyle anlaşılıyor ki ashab-ı kiram arasında kızmış bir yarış hep vardı. Bu da Allah'ın emriydi zaten: "Yerler gökler arası kadar genişliği olan cennet için yarışın." Bu yarış ashab-ı kiram, ön safa girmek için yaptı. Peygamber'e daha yakın olmak için. Hucurat suresinin ilk ayetlerinde görüyoruz ki bu yarışmalar, yer yer tartışmalarına da sebep olmuş. Söz konusu Allah'ın rızası olunca birbirlerine karşı bir 'kıskançlık' içine girmişler; edebi, vakarı ve Peygamber aleyhisselamın huzuruna yaraşacak bir anlayışla.

Ashab-ı kiram arasında bir fazilet ve Allah'a yaklaşma yarışa hep var. Ayıplı bir konu değil bu; bilakis Rabbimizin emri. Bu yarışların sonucu olarak da farklı sahabiler, farklı alanlarda kazanmışlar. Mesela Sad bin ebi Vakkas, Efendimiz'in "sana anam babam feda olsun" dediği tek kişidir. Gönül sevgisi olarak Aişe'nin bir üstü yok. Hadice radiyallahu anha da en büyük takdirini kazanmış. Kahramanlıkta Ömer'in karşısına kimseyi koymamış. Ona "Sen bir vadiye girsen şeytan oraya uğramaz" buyurmuş. Ebu Ubeyde'yi "sen ümmetimin eminsin" diyerek övmüş. Huzeyfe'yi sırdaşı olarak seçmiş.

Ancak bütün sevgileri topluca Ebu Bekir'in de yüreğine yığılmış Efendimiz aleyhisselam. Sahabe-i kiram, Peygamber'imizin evinin yakınlarında otururlar ve onun evine doğru bakan pencereler yaparlardı; bakacaklar, Efendimiz evinden çıkınca onlar da yanına gitmek için birlikte çıkmış olacaklar. Vefatına doğru Efendimiz, "bu pencereleri kapatın, Ebu Bekir'inki kalsın" buyurmuş. Aile mahremiyeti açısından da böyle söylemiş olabilir.

Allah'ın tecellisine bakın ki kıyamete kadar da yan yana yatacaklar.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

*Âlemlerin rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve
selam olsun.*